

βιογραφίῳ καὶ τῆς Ἱστορίας, ἀποκομιζόμενα ἐκ τῆς ἠθικῆς συνδρομῆς τῶν φίλων καὶ τῶν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν γραμμάτων διαπρεπῶν παρ' ἡμῖν λογίων, ὅσοι ὑπεσχέθησάν μοι τὴν πολύτιμον αὐτῶν συναγωγὴν. Οὕτω δὲ διὰ τῆς τακτικῆς καὶ ἐπιμελεμένης τοῦ περιοδικοῦ μου τούτου ἐκδόσεως, ἐν ᾧ τὸ μὲν θέλω εὐρίσκει παρήγορον ἀντικείμενον πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἐνασχολήσεως, δημιουργῶν αὐτὸς ἐγὼ ἕνα κἄν σκοπὸν ἐν τῷ ἀτέρμονι τοῦ βίου μου μεσονυκτίῳ, τὸ δὲ συγχρόνως θέλω αἰσθάνεσθαι ἄρρητον ἀγαλλίασιν παρέχων ἐκάστοτε τῷ φιλεμούσῳ κοινῶ εἰς ἀνάγνωσιν τὰ προϊόντα τῶν εὐφρεστέρων καὶ κρατίστων ἀττικῶν καλὰμων. Ὑπὸ τοιούσδε ὁρῶν, εἵποτε, ὡς πέποιθα, ἤθελεν εὐδωθῇ ἡ πορεία τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ, ἐπικαλοῦμαι τὴν πνευματικὴν συνδρομὴν καὶ τὴν ἠθικὴν οἶονεϊ κηδεμονίαν τῶν καθ' ἡμᾶς λογίων, καὶ ἀπονέμω τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ὅπωςδ' ἴποτε ὑποστηρικταῖς αὐτοῦ.

Ἐν Πειραιεὶ τὴν 1 Μαΐου 1885.

Δ. Κ. Σακελλαρόπουλος.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΝΑ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ.

Ἡ νέα ἱστορία ὁμοιάζει κατὰ τι πρὸς τὴν ἀρχαίαν σφίγγαν· ἐπλάσεν ὡς ἐκείνη αἰνίγματα, ὧν τὴν λύσιν, ἐλλείπει νέου Οιδίποδος, διαβιβάζει ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα. Τὸ σιδηροῦν προσωπεῖον (masque de fer), περὶ οὗ τρισκαίδεκα προντάθησαν λύσεις, τετάρτη δὲ καὶ δεκάτη ἀγγέλλεται ἐκ Παρισίων—τὸ μυστηριῶδες πρόσωπον, ὅπερ ὑπὸ τὸ ὄνομα κόμης τοῦ Ἀγίου Γερμαῦ (comte de Saint-Germain) πολυτρόπως ἐξέπληξε τὴν αὐλὴν Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ', καὶ περὶ οὗ ὁ Βολταῖρος ἔλεγε τῷ Μεγάλῳ Φρειδερίκῳ: C'est un homme qui ne meurt point et qui sait tout.—τὰ ἐν Στρασβούργῳ τέρατα καὶ σημεῖα τοῦ πολυθρυλήτου Καγλιώστρου—ὁ περιώνυμος ἱππότης δ' Εὼν (le chevalier d' Eon de Beaumont), ὅστις περιελθὼν ὡς πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας τὰς μεγαλειτέρας τῆς Εὐρώπης αὐλὰς, ὅτε μὲν ὡς γυνή, γυναικεῖα ἐνδεδυμένος (διὸ καὶ chevalière d' Eon ἐκλήθη), ὅτε δὲ ὡς ἀνὴρ παρουσιαζόμενος, ἔθεσε τοὺς συγχρόνους αὐτοῦ εἰς ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸ πραγματικὸν αὐτοῦ φύλον, πάντα ταῦτά εἰσι βεβαίως ἐκ τῶν περιεργότερων τῆς νέας σφίγγος αἰνιγμάτων.

Καί τινα μὲν τούτων ἐλύθησαν· οὕτως ἡ φυσιολογία ἐξηγεῖ σήμερον πολλὰ τῶν θαυμάτων τοῦ Μεσμέρου, τοῦ Καγλιώστρου καὶ ἄλλων νεωτέρων θαυματοποιῶν¹, ἡ δ' ἐν Ἀγγλίᾳ, —ἔνθα ὁ ἱππότης δ' Εὼν ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 83 ἐτῶν, γυναικεῖα ἐνδεδυμένος—, γενομένη τῷ 1640 ἐπίσημος αὐτοψία ἀπέδειξεν αὐτὸν ἄνδρα. Τοῦτο δέ, καθ' ἃ ἰσχυρίζονται, οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὴν παραφροσύνην Γεωργίου τοῦ Γ', διότι πάντῃ διαφόρῳ, ἐξήγησε τότε τὴν ἀρχαίαν καὶ μεγάλην φιλίαν, ἣτις συνέδεε τὴν βασιλίσσαν Σοφίαν Καρλότταν μετὰ τῆς ψευδοφύλου chevalière δ' Εὼν. Ἀλλὰ πλὴν τῶν αἰνιγμάτων τούτων ἡ νεωτέρα ἱστορία, ἰδίᾳ δὲ ἡ μεσαιωνική, παρουσιάζει πολλὰ τὰ παράδοξα, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς ἐπομένης μικρᾶς συλλογῆς, ἥς ἀρχόμεθα ἀπὸ τῶν ἀφορόντων εἰς τὰ τῆς ἡμετέρας γλώσσης.

Α'

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε' αἰῶνος ὁ Νεστόριος ἔγραψε τῷ Πάπᾳ Κελεστίνῳ ἐπιστολὴν ἑλληνιστί. Ἀλλ' ὁ μακαριώτατος ἀγνοῶν τὰ ἑλληνικά «Græcum est, non potest legi,» καὶ μὴ εὐρίσκων ἐν Ῥώμῃ, μετὰ τῶν Λατίνων κληρικῶν, Οιδίποδα δυνάμενον νὰ λύσῃ τὸ αἶνιγμα τῆς νεστορίου σφίγγος, ἀπετάθη πρὸς τὴν σοφωτέραν τότε πόλιν τῆς Δύσεως, τὴν Μασσαλίαν.

Β'

Κρεβιέ (Crevier), ὁ συγγραφέας τὴν ἱστορίαν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, λέγει ὅτι Ἰωάννης ὁ Σωλισθουρύ, ἐκ τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν τῆς ΙΒ' ἑκατονταετηρίδος, ἤξευρε καὶ τὰ ἑλληνικά. Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν τὰ ἐγίνωσκεν εἰ μὴ μόνον μέχρι τοῦ Ο, διότι εὐρὼν ποτε παρὰ τῷ ἁγίῳ Ἀμβροσίῳ τὴν λέξιν *ουσία* ἠναγκάσθη, ὡς αὐτὸς διηγῆται, νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσιν παρὰ τινος Ἀγγλοῦ, Ἰωάννου Σαραζίνου, διότι λέγει, οὐδεὶς τῶν ἐνταῦθα (ἐν Παρισίοις) διδασκάλων ἐννοεῖ τὰ ἑλληνικά.

Γ'

Κατὰ τι ἀρχαιότατον Χρονικόν, οὗ μνημονεύει ὁ γνωστὸς Γάλλος γεωγράφος Λὰ Μαρτινιέρ², οἱ πρώτιστοι ἰδρυταὶ τῆς ἐν Σαλέρνῳ Ἱατρικῆς Σχολῆς ὑπῆρξαν τέσσαρες διαφοροὶ ἐθνότητος ἱατροί, ὧν ὁ μὲν Ἑβραῖος, ῥαββὴ Ἑλίνος (Elinus) ὀνομαζόμενος, ὁ δὲ Ἕλλην, ὁ διδάσκαλος (magister) Πόντος, γνωστὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἱατρικῆς, ὁ τρίτος Ἀραβὶς Ἀδαλὰς καλούμενος, ὁ δὲ τελευταῖος, Ἰταλός, Νεαπολίτης, Σάλερνος τ' ὄνομα, magister καὶ οὗτος. Ὡς δὲ φαίνεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς,

(1) Ὁρᾷ ἐν τῷ Ἀττικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ παρόντος ἔτους τὴν ἀξιολογὸν Περὶ αὐτοματισμοῦ ποηματοῦ τοῦ κληνινοῦ κ. Ι. Ζωχιεῦ.

(2) La Martinère: Dictionnaire géographique, historique et critique, ἐν λεξ. Salerne.

ἄμα τῇ συστάσει τῆς σχολῆς, πληθὺς παντὸς ἔθνους μαθητῶν συνέρρευσεν ἐκεῖ, διότι τὸ Χρονικὸν προστίθηναι ὅτι οἱ ῥηθέντες διδάσκαλοι ἐδίδαξαν τὴν ἱατρικὴν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γλώσσῃ· ὁ Ἑλίνος ἐβραϊστὶ τοὺς Ἑβραίους, ὁ Πόντος ἑλληνιστὶ τοὺς Ἕλληνας, ὁ Ἀδαλὰς ἀραβιστὶ τοὺς Σαρακηνούς καὶ ὁ Σάλερνος λατινιστὶ τοὺς Φράγκους.

Δ'

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1530 Γάλλος μοναχός, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἔλεγεν· «Ἐφευρέθη νέα τις γλῶσσα, ἣν καλοῦσιν *ἑλληνικὴν*· προσέχετε καλῶς, μακρὰν αὐτῆς, διότι εἶναι πασῶν τῶν αἰρέσεων ἡ γενέτειρα. Βλέπω εἰς τὰς χεῖρας πολλῶν ἀνθρώπων βιβλίον ἐν τῇ γλώσσῃ ταύτῃ γεγραμμένον, ὅπερ ὀνομάζουσι *Καιρὴν Διαθήκην*· τοῦτο δὲ τὸ βιβλίον εἶναι πλήρες ἀκανθῶν καὶ ὄφρων. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐβραϊκὴν, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, βέβαιον εἶναι ὅτι πάντες οἱ ἐκμανθάνοντες αὐτὴν γίνονται εὐθὺς Ἑβραῖοι.» Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον ἡ ἐν Παρισίοις Θεολογικὴ Σχολὴ διεκέρυττεν ἐνώπιον τοῦ συνεδριάζοντος *Παραλαμέντου* ὅτι «ἀπώλετο ἡ θρησκεία εἰ ἐπέτρεπον τὴν σπουδὴν τῶν ἑλληνικῶν καὶ τῆς ἐβραϊκῆς»². Ἡ λατινικὴ ὅμως ὑπῆρξεν ἐπὶ αἰῶνας καθ' ἅπασαν τὴν Δύσιν ἡ γλῶσσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς κολάσεως. Ὁ Θεὸς διὰ τῶν θεολόγων καὶ ὁ Διάβολος διὰ τῶν *ἐνεργουμένων* ὁμίλουν λατινιστὶ, ὡς ὁ καλλίτερος τῆς ἐποχῆς *clerc*, τοσοῦτῳ εἶναι ἀληθές ὅτι ἐνίοτε τὰ ἀντίθετα ταῦτίζονται.

Ε'

Γνωστὸν βεβαίως τοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος ἀναγνώσται καὶ ὁ Ἀπολλωλὸς Παράδεισος τοῦ Μίλτωνος καὶ αἱ διάφοροι τοῦ ἐπικοῦ τούτου ποιήματος πεζαὶ ἡ ἑμμετροὶ μεταφράσεις, ὅπερ ὅμως οὐ γινώσκουσιν ἴσως οἱ πολλοὶ εἶναι τοῦτο, ὅτι Ἀγγλος τις φιλόλογος, Ριχάρδος Dawes, διενεώθη κατὰ τὸ 1735 νὰ δημοσιεύσῃ διὰ συνδρομῶν ἑμμετρον ἑλληνικὴν τοῦ ποιήματος μετάφρασιν, σὺν τῷ κειμένῳ, ἃν ἐπέτρεπον τοῦτο οἱ τοῦ Μίλτωνος ἐκδόται, ἑλλείψει δὲ τοῦ πρωτοτύπου μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Dawes ποιηθησομένης. Καί τοι ἡ τιμὴ τῆς συνδρομῆς εἶχεν ὀρισθῇ εἰς τέσσαρα μόνον σελίνια ὁ *ἑλληνικὸς παράδεισος* δὲν εὖρε πολλοὺς ὁπαδούς, καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν ἠδυνήθησαν δυστυχῶς νὰ εἰσέλθωσι καὶ ἀκούσωσι τὸν Σατανᾶ—*τιού!.. πτού!.. πτόν!..* καταραμένος νᾶναι—λαλοῦντα ἑλληνιστὶ, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἦτο παρήγορον διὰ τὸ μέλλον. Φαντάσθητε ἂν ὁ Διάβολος δὲν ἤξευρε τὰ ἑλληνικά!.. Ἀλλοίμονον! τί παρεννοήσεις δὲν θὰ συμβῶσιν ἐκεῖ κάτω, καὶ πόσοι καὶ πόσοι δὲν θὰ κολασθῶσι

(1) Villars: De la Réformation de Luther, σελ. 165, ἐν σημ.

(2) Αὐτίθι.

(3) Β' πρὸς Κορινθίους Δ', 4.

δωρεάν!.. Ὑπάρχει ὅμως μικρά τις ἐλπίς ὅτι ὁ Διάβολος, ὁ Θεὸς τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ Παῦλον¹, δὲν τυγχάνει πάντῃ ἀν-εξελληνιστος. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐλλείπουσι πολλαὶ περὶ τούτου μαρτυρίαι, καὶ ὅτι ὁ Dawes δὲν παρουσιάζει αὐτὸν ὁμιλοῦντα διὰ μακρῶν, ἐκ τοῦ μικροῦ ὅμως ἀποσπάσματος, ὅπερ οὗτος ἐδημοσίευσεν ὡς *réclame* τῆς μεταφράσεώς του, φαίνεται ὅτι ὁ Διάβολος γινώσκει τὴν ἑλληνικὴν καὶ μάλιστα τὴν ἀρχαίαν. Ἄλλ' ἀκούσωμεν τοῦ ἐλληνίζοντος Διαβόλου μονολογούντος:

..... Ζήσοιτε τριζόλαιοι ἄγροί 249

Χαρματούκητοι· φοβεραὶ δ' ἐπιχαίρετ' ἔρημοι 250

Κόσμος ὑποχθονίος τε, Σὺ δ' Ἀδης εὐρυβάθιστος

Ἡγεμὸν' ἐνδέξαιο νέηλυδα, τὸν γε νόημα

Οὐ τόπῳ οὐδὲ χρόνῳ μετακίνητον φορέοντα.

Αὐτοτόπος νόος ἐστὶ καὶ αὐτοφύεσσ' ἀρετῆσιν

Οὐρανὸν ἂν περιόιδε μεταλλάξαι τε καὶ Ἀδην. 255

Αὐτότατος δ' ἄρ' ἐὼν τίπτ' αὖ μελετώμι τόποιον,

Τῷ μόνον οὐκ ἴσος τὸν ὑπερμεγάλυνε κεραυνός;

Ἄλλ' ὦδε προέθηκεν ἐλευθερίας ἀπολαύσειν

Ἀφθονος, ἀλλ' ἐνθεδ' ὑψίζυγος οὐποτ' ἀπείργει.

Ὡδε μὲν ἡσύχιοι βασιλεύσωμεν· αὐτὰρ ἔγωγε 260

Ἐνδοξον κᾶν Ἀδὴ οἶμαι ἐμβασιλεύειν·

Μᾶλλον ἂν Ἀδοτύραννος ἢ Οὐρανόδουλος ἐσοίμην!

Βεβαίως ὁ Διάβολος δὲν εἶναι ἐκ τῶν δοκίμων ἑλληνιστῶν, ὡς οἱ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου σοφολογίστατοι, οἵτινες εἰσι δίγλωσσοι χάριν ποικιλίας, ἄλλως μὲν γράφοντες, ἄλλως δὲ λαλοῦντες. Γράφουσι λ. χ. *ἄρτον, οἶνον, περικημίδας, μέλαιναρ περισκελίδα* καὶ ἄλλα τοιαῦτα βαθεῖα ἑλληνικά, καὶ ὅμως λέγουσι τῷ μαγείρῳ: *Γιάρρη* τὸ ψωμί δὲν εἶναι φρέσκο καὶ τὸ κρασί εἶναι, *ἔτιν*, ἢ δός μου, *Κατερίνα*, τῆς κάλτσας μου, ἢ θέλω, κύριε *Λαμπίκη*, ἕνα μαῦρο πανταλόνι, καὶ ποῦ *μέλαινα* *περισκελὶς* καὶ ποῦ *μαῦρο πανταλόνι*! Ὁ Διάβολος, εἰ καὶ φύσει ψεύστης, ἀγνοεῖ τὰ διαπλά ταῦτα ἑλληνικά, καὶ ἀρκεσθῶμεν εἰς ὅσα εἰξεύρει, ἄλλως γινώσκει πάντοτε περισσότερα τοῦ περιφήμου ἐκείνου Σωλίσκου ὅστις τὰ ἤξευρε μόνον μέχρι τοῦ 0.

ΣΤ'

Κατὰ τὴν ΙΖ' ἑκατονταετηρίδα Ἀγγλος περιηγητής, ὀνόματι Μπέγγ (Bugg) συνέστησε τὸ τάγμα τῶν *Τρώων Ἰπποτῶν* καὶ ἀπένευμε τὸ παράσημον τοῦτο εἰς τινὰ τῶν συνοδοιπόρων αὐτοῦ Θωμᾶν Κορυάτ (Coryate), ὅστις ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ *Πρώτου Ἀγγλου Τρώος Ἰπποτοῦ*. Μετὰ τὴν ἐγγραφὴν αὐτοῦ ἐν τάγματι, οὗτινος ὑπῆρξε βεβαίως ὁ πρῶτος καὶ ὁ τελευταῖος ἰππότης, ὁ Κορυάτ ἐξεφώνησεν αὐτοσχέδιον λόγον δι' οὗ ἀφηγεῖτο μετὰ μεγάλης σοβαρότητος τὰ καθέ-καστα τῆς τελετῆς.

(1) Bibliothèque Britannique, tom. V, pag. 405—412.

Ζ'

Ἐν ἔτει 1804 πολιτικός τῆς Ἀγγλίας, ἀνὴρ, ὁ κόμης Γεώργιος Γόρδων Ἀβερδὴν, διάπυρος τῆς Ἑλλάδος θαυμαστής, ἐγκαθίδρυσε τὴν Ἑταιρίαν τῶν Ἀθηναίων Περιηγητῶν, ἧς οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ γίνῃ μέλος ἂν πρότερον δὲν εἶχεν ἐπισκεφθῇ τὰς Ἀθήνας ἢ τὴν Ἑλλάδα¹.

Η'

Περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του ὁ μέγας τῆς Ἰταλίας τραγικός καὶ τῆς ἐλευθερίας φίλος Βίκτωρ Ἀλφιέρης, θέλων, ὥς αὐτὸς οὗτος λέγει, ν' ἀμείψῃ ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ κόποις καὶ μόχθοις ἐκμαθήσῃ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, ἣν ἤρξατο νὰ σπουδάζῃ, ἐπτά καὶ τεσσαράκοντα ἐτῶν γενόμενος, ἐπενόησε παράσημον τοῦ λαίμου, δι' οὗ προϋτίθετο νὰ κοσμήσῃ ἑαυτόν. Τὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων περιδέραιον ἔμελλε νὰ φέρῃ ἐγκεχαράγμενα τὰ ὀνόματα τριῶν καὶ εἴκοσι ποιητῶν, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ἐν τῷ μέσῳ καμέαν (camée), παριστῶσαν τὸν Ὀμηρον, κύκλωθεν δὲ τὸ ἐξῆς ἐλληνικὸν δίστιχον, ἔργον τοῦ ποιητοῦ:

Αὐτὸν ποιήσας Ἀλφῆριος ἵππε' Ὀμήρου
Κοιρανικῆς τιμῆς ἤλπανε θειοτέραν.

Ε. Ἀσώπιος.

M. F. de SUPPÉ

Ὁ προσφιλὴς Μουσουργὴς τοῦ περιπαθοῦς Μελοδράματος
• Jour et nuit. •

(1) Biographie des Contemporains, ἐν βίῳ G. C. Aberdecn.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ.

1. Τεμάχιον ἀγγείου τῶν βυζαντινῶν χρόνων.

Ἐπὶ τεμαχίου ἀγγείου σχήματος τετραγωνικοῦ, εὐρεθέντος ἐν Πειραιεῖ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φίλωνος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, φέρονται ἐν ἀναγλύφῳ παραστάσει αἱ προτομαὶ ῥωμαίων καὶ βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων ἐντὸς κύκλων κανονικῶν ἀποτελουμένων ἐκ σφαιριδίων. Ἐντὸς τοῦ πρώτου κύκλου πρὸς δεξιὰ τῷ ὁρῶντι φέρεται ἡ προτομή τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ κατὰ μέτωπον, ὥς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ ἰδίου αὐτοκράτορος, ἐνθεν δὲ καὶ ἐνθεν τῆς κεφαλῆς ἀνὰ μία νίκη ἵσταται ἐπὶ σφαίρας κρατοῦσα κλάδον φοῖνικος Ἐντὸς τοῦ δευτέρου κύκλου ἡ προτομή τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ πρὸς δεξιὰ, ἐντὸς τοῦ τρίτου ὁ Ἥλιος ἐφ' ἄρματος συρομένου ὑπὸ τεσσάρων ἵππων καὶ ἐντὸς τοῦ τετάρτου ἡ τοῦ πρώτου ἀκριβῶς παράστασις. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν κύκλων ἄνω φέρεται ἀνὰ μία νίκη ἵσταμένη ἐπὶ σφαίρας καὶ κρατοῦσα στέφανον, κάτω δὲ αἱ μικροσκοπικαὶ προτομαὶ τεσσάρων ἴσως αὐτοκρατόρων ἢ συζύγων αὐτῶν. Διὰ παραβολῆς τῶν νομισμάτων τῶν ἀνωτέρω αὐτοκρατόρων δῆλον γίνεται, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ τεμαχίου ἀπαντῶμεναι τὸ πρῶτον κεφαλαὶ εἰσὶν αἱ τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ. Ἡ παράστασις τοῦ Ἠλίου ἀπαντᾷ ἀκριβῶς καὶ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Πρόβου. Ὡς ἐκ τῶν ἀπεικονιζομένων ἱστορικῶν προσώπων καὶ τῆς τέχνης τὸ τεμάχιον τοῦτο ἀνήκει τῇ ἑκτῇ μετὰ Χριστὸν ἑκατονταετηρίδι.

2. Ἀνέκδοτος δραχμὴ ἀθηναϊκή.

Μεταξὺ τῶν ἀνεκδότων ἀθηναϊκῶν νομισμάτων τῆς ἐμῆς συλλογῆς κεῖται δραχμὴ τῶν μακεδονικῶν χρόνων φέρουσα ἀφ' ἐνὸς τὴν κεφαλὴν τῆς Ἀθηνᾶς μετὰ περικεφαλαίας καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς δεξιὰ τὴν γλαῦκα, τὸ αἰώνιον σύμβολον τῆς ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας ἐν τῷ πεδίῳ τὰ γράμματα ΑΘΕ κατὰ τύπον ἀρχαϊκόν, παρὰ τοὺς πόδας δὲ τῆς γλαυκῆς τὸ ἔκτον ἢ ἑβδόμον γράμμα τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου Ζ ἢ Η. Ἐξετάσαντες τὰς μέχρι τοῦδε δημοσιευθεῖσας πραγματείας περὶ τῶν ἀθηναϊκῶν νομισμάτων καὶ ἰδίως τὸ κλασσικὸν τοῦ κ. E. Beulé σύγγραμμα (Les monnaies d' Athènes) οὐδαμῶς εὗρομεν τὸ ἀνωτέρω δυσεξήγητον καθ' ἡμᾶς γράμμα. Πρὸς τούτοις οὔτε ἐν τοῖς νομισματικοῖς μουσείοις τοῦ Λονδίνου, τῶν Παρισίων, τῆς Ρώμης, τοῦ Βερολίνου καὶ τῶν Ἀθηνῶν κεῖται παρομοία δραχμή, ὥστε δυνάμεθα ἀδιστακτικῶς νὰ εἰπωμεν ὅτι εἶναι ἀνέκδοτος καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσα τοῖς νομισματολόγοις. Ὑποθέτομεν ἐν τέλει ὅτι τὸ πάρεργον τοῦτο γράμμα ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος. Τοιαῦτα γράμματα, πολλάκις δὲ καὶ λέξεις, ὥς διώβολον κτλ. δεικνύοντα τὴν ἀξίαν τῶν νομισμάτων φέρονται ἐπὶ πολλῶν νομισμάτων διαφόρων ἐλληνικῶν δημοκρατιῶν.